

SAYIŞTAY 150. YIL ETKİNLİKLERİ

150 yıl

Etkinlikler

Mensuplarımıza Plaket Verilmesi Töreni

18 Mayıs 2012 Cuma günü saat 14.00'de Başkanlığımız Konferans Salonunda "Mensuplarımıza Plaket Verilmesi Töreni" düzenlenmiştir. Başbakan Yardımcısı Sayın **Bülent ARINÇ**'in da katılımıyla gerçekleştirilen törende, Sayın **ARINÇ** ve Başkanımız **Doç. Dr. Recai AKYEL** tarafından üyelerimize 150. Kuruluş Yıl Dönümü hizmet plaketi ve ayrıca 30 hizmet yılını dolduran mensuplarımıza plaket verilmiştir. Törenin ardından Sayıştay Başkanlığı Türk Halk Müziği Korosu her etkinlikte olduğu gibi bir konser vermiştir.

Resim Sergisi

18 Mayıs 2012 Cuma günü mensuplarımızın fotoğraf, yağlı boya, kara kalem ve ebru eserlerinden oluşan sergi düzenlenmiştir. Birbirinden güzel eserlerin yer aldığı sergi geniş katılımı beğeni toplamıştır.

Yönetim Mensuplarımıza Başarı Belgesi Verilmesi Töreni

Başarılı yönetim mensuplarımıza “Başarı Belgesi” verilmesi töreni, 16 Mayıs 2012 Çarşamba günü saat 14.00’de Başkanlığımız Konferans Salonunda düzenlenmiştir. Sayın **AKYEL**’in kendi birimlerinde başarılı olan toplam 75 yönetim mensubumuza Başarı Belgelerini vermesinin ardından tören, Türk Halk Müziği Korosu Konseri ile sona ermiştir.

Sayıştay Tanıtım Filmi

Sayıştay ile TRT Genel M¼d¼r¼l¼ę¼ arasında yapılan g¼r¼řmeler neticesinde; Sayıştayın kuruluşunun 150. yılı m¼nasebetiyle bir tanıtım filmi yapılması kararlaştırılmıştır. Sayıştayın kuruluş etkinlikleri kapsamında TRT tarafından hazırlanan filmin yapımcılığını ve y¼netmenlięini sayın **Murat AKSOY** yapmıştır.

S¼z konusu tanıtım filminde T¼rk mali sisteminde denetimin tarihsel s¼recinin yanısıra bug¼nk¼ çağdaş Sayıştayın g¼rev ve yetkileri ile ¼nemi hakkında bilgiler sunulmaktadır.

TBMM ve Sayıştay Futbol Takımları Özel Karşılaşması

Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü münasebetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi futbol takımı ile Kurumumuz mensuplarından oluşan Sayıştay futbol takımı arasında, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne ait çim sahada 17 Mayıs 2012 Perşembe günü saat 10.00'da yapılan maçı, TBMM takımı 2-1 kazanmıştır. Maçın gollerini TBMM adına İstanbul Milletvekili **Osman Aşkın BAK** ve Giresun Milletvekili **Mehmet GELDi** atmış olup, Kurumumuzun tek golünü ise Uzman Denetçi **A. Turan ADIYAMAN** kaydetmiştir. Maçta bir de penaltı kaçıran takımımız, sahadan 2-1 yenik ayrılmıştır.

TRT Akşam Sefası Sayıştay Özel Programı

22 Mayıs 2012 Salı günü saat 20.00'de TRT Müzik kanalında canlı olarak yayınlanan "Akşam Sefası" programına Başkanımız **Doç. Dr. Recai AKYEL** ile mensuplarımız katılmışlardır. Programda konuşma yapan Sayın **AKYEL**, TRT'nin köklü bir geçmişe sahip olduğunu belirterek tüm emeği geçenlere teşekkür ederek Türk Musikisinin gönlümüzün ve ruhumuzun gıdası olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, 150 yaşında olan Türk Sayıştayının Türkiye Cumhuriyeti Devletine, milletine ve vatandaşına hizmet etmekten onur duyduğunu; Anayasal ve yasal görevlerini en iyi şekilde yerine getirme gayretinde olduğunu ifade etmiştir. Program, Sayın **AKYEL**'in TRT Genel Müdürü **İbrahim ŞAHİN**'e plaket vermesiyle sona ermiştir.

150^{yıl}

150. YIL TEMALI POSTA ZARFI VE POSTA PULLARI

PTT Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Mayıs ayı içerisinde ülke genelinde tedavüle çıkan “T.C. Sayıştay Başkanlığı 150.Yıl” temalı posta zarfı ve posta pulları.

150. YIL TEMALI GÜMÜŞ KAPLI BRONZ HATIRA PARA

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Mayıs ayı içerisinde ülke genelinde satışa sunulan “T.C. Sayıştay Başkanlığı” temalı Gümüş Hatıra Para ve bütün mensuplarımıza verilen “T.C. Sayıştay Başkanlığı” temalı Gümüş Kaplı Bronz Hatıra Para.

150. YIL TEMALI 1 TL'LİK MADENİ PARA

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Mayıs ayı içerisinde ülke genelinde tedavüle çıkan “T.C. Sayıştay Başkanlığı” temalı 1 TL'lik Madeni Para.

150. YIL TEMALI MİLLİ PİYANGO BİLETİ

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 29 Mayıs 2012 tarihinde ülke genelinde yapılan çekilişte kullanılan “T.C. Sayıştay Başkanlığı 150.Yıl” temalı Milli Piyango Bileti.

150. Kuruluş Yıl Dönümüne Ait Özel Materyaller

150. Kuruluş Yıl Dönümü etkinlikleri çerçevesinde kullanılan doküman, plakette, anı, bloknot v.b. materyaller.

150. Kuruluş Yıl Dönümü Logosu

Ankara Palas Devlet Konukevi'nde Düzenlenen Kokteyl

150. Kuruluş Yıl Dönümü kapsamında 29 Mayıs 2012 Salı günü saat 20.00'de üst düzey protokol ile yabancı konuklar ve mensuplarımızın katılımıyla Ankara Palas Devlet Konukevi'nde kokteyl düzenlenmiştir.

Kokteylde, Olgunlaşma Enstitüsü tarafından geleneksel kıyafetlerin sunulduğu bir defile ile çeşitli müzik ve dans gösterileri gerçekleştirilmiştir.

150. Yıl Kutlamalarına Katılan Ülke ve Teşkilatlar

ÜLKE/TEŞKİLAT

INTOSAI (G. Afrika), EUROSAI (Portekiz), ARABOSAI (S. Arabistan), Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Çek Cumhuriyeti, ECA (AB Sayıştay), Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İspanya, İsviçre, Karadağ, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Macaristan, Norveç, Polonya, Rusya, Tacikistan, Ukrayna.

“Arşiv Belgeleri Işığında Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Sayıştay (Divan-ı Muhasebat)” Konulu Konferans

14 Mayıs 2012 Pazartesi günü saat 14.00’de Başkanlığımız Konferans Salonunda **Prof. Dr. Ahmed AKGÜNDÜZ**’ün konuşmacı olarak katıldığı; “Arşiv Belgeleri Işığında Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Sayıştay (Divan-ı Muhasebat)” konulu konferansa, Başkanımız **Doç. Dr. Recai AKYEL** ve mensuplarımız katılmışlardır.

“Mevzuat Işığında Kuruluşundan Günümüze Sayıştay” Konulu Konferans

Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü kutlama etkinlikleri kapsamında 31 Mayıs 2012 Perşembe günü saat 14.00’de Başkanlığımız Konferans Salonunda 6. Daire Üyesi **Alper ALPAY**’ın konuşmacı olarak katıldığı; “Mevzuat Işığında Kuruluşundan Günümüze Sayıştay” konulu konferansa Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL** ve mensuplarımız katılmışlardır.

“Kamu Zararı” Konulu Panel

24 Mayıs 2012 Perşembe günü saat 14.00’de Başkanlığımız Konferans Salonunda, Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. M. Kamil MUTLUER**’in moderatörlüğünde “Kamu Zararı” konulu panel düzenlenmiştir. Ege Üniversitesi’nden **Doç. Dr. Türker SUSMUŞ**, Çankaya Üniversitesi’nden **Yrd. Doç. Dr. Uğur ERİŞ** ile Bilkent Üniversitesi’nden **Yrd. Doç. Dr. Elvin ÖZCAN** ve **Yrd. Doç. Dr. Barış ÖZÇELİK**’in konuşmacı oldukları panele, Başkanımız **Doç. Dr. Recai AKYEL** ve mensuplarımız katılmışlardır.

SAYDER Tarafından Düzenlenen “Yeni Anayasa’da Sayıştayın Konumu” Paneli

Sayıştay Denetçileri Derneği tarafından düzenlenen, bir bölümü TRT Haber televizyonu tarafından canlı olarak yayınlanan ve Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL**'in Panel Yöneticisi olarak katıldığı “Yeni Anayasa’da Sayıştayın Konumu” konulu panel, 15 Mayıs 2012 Salı günü saat 13.30’da Barolar Birliği Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir. Panelin açılış konuşmalarını TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu Üyesi CHP Konya Milletvekili **Atilla KART**, TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu Üyesi MHP Konya Milletvekili **Faruk BAL** ve TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu Üyesi BDP İstanbul Milletvekili **Sırrı Süreyya ÖNDER** yapmıştır. Açılış konuşmalarının ardından panele konuşmacı olarak Polis Akademisi Uluslararası Hukuk Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Kemal BAŞLAR**, İstanbul Üniversitesi Anayasa Hukuku Bölümü Başkanı **Doç. Dr. Hüseyin ÖZCAN**, Sayıştay Üyesi **Ali Osman GÜÇLÜ** ve SAYDER Başkanı **Kemal ÖZSEMERCI** katılmışlardır.

TBMM Uzlaşma Komisyonu üyeleri tarafından yapılan açılış konuşmalarında; Sayıştay denetiminin demokratikleşme açısından çok önemli olduğu, özellikle savunma bütçelerinin etkin bir şekilde denetimine başlanması gerektiği, Sayıştayın denetim ve yargı faaliyetlerinin yürütülmesinde bağımsız ve tarafsız olmasının çok elzem olduğu belirtilmiştir. Programın panel bölümünde ise konuşmacılar yürütme organının işlem ve faaliyetlerinin Sayıştayca denetlenerek, hem TBMM’ye hem kamuoyuna raporlanması ile kamu yönetiminde şeffaflık ilkesinin sağlanmasına ve hukuka uygunluk denetimleri ile hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesine önemli katkılar sağladığını; Sayıştayın hem denetim hem yargı organı olduğunu ve yargı fonksiyonunun Yeni Anayasa’da net olarak yer alması gerektiğini vurgulamışlardır.

Bu çerçevede panelden çıkan temel mesajlar şu şekilde özetlenmiştir:

- Sayıştay denetiminin kamu mali yönetiminde hukuka uygunluğunun sağlanmasında ve kamu yararının artırılmasında önemi büyüktür.
- Sayıştay bir yargı kurumudur ve yeni Anayasada yüksek yargı kurumları arasında yer alması gerekmektedir.
- Meslek mensupları gerekli teminatlara sahip olmalıdır.
- Yeni Anayasada bu hususlar güvence altına alınmalıdır.

Panelin ardından Başkanımıza ve konuşmacılara plaket takdim edilmiştir.

150. Kuruluş Yıl Dönümü Uluslararası Sempozyumu

150. Kuruluş Yıl Dönümü etkinlikleri kapsamında düzenlenen Uluslararası Sempozyum, Uluslararası ve Bölgesel Sayıştaylar Birlikleri ile çeşitli ülke Sayıştaylarından üst düzey heyetlerin katılımıyla 29 Mayıs 2012 Salı günü öğleden sonra Sheraton Ankara Otel’de gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun ilk oturumunda;

- Avrupa Birliği Sayıştayı Başkanı **Vitor CALDEIRA** tarafından “Saydamlık ve Hesap Verebilirliğin Sağlanmasında Yüksek Denetim Kurumlarının Rolü”,
- EUROSAT Genel Sekreteri ve İspanya Sayıştayı Başkanı **Manuel Núñez PEREZ** tarafından “Mali Sürdürülebilirliğin Sağlanmasında Yüksek Denetim Kurumlarının Rolü”,
- INTOSAI Başkanı ve Güney Afrika Sayıştayı Başkanı **Terence NOMBEMBE** tarafından da “İyi Yönetişimin Sağlanmasında Yüksek Denetim Kurumlarının Rolü”

konulu sunumlar gerçekleştirilmiştir.

İkinci oturumun gündemini ise;

- ARABOSAI Başkanı ve Suudi Arabistan Sayıştayı Başkanı **Dr. Osama Jafar FAQUIH** tarafından sunulan “Vatandaşın Yaşam Kalitesinin Artırılmasında Yüksek Denetim Kurumlarının Rolü”,
- Hollanda Sayıştayı Genel Sekreteri **Ellen van SCHOTEN** tarafından sunulan “Yolsuzlukla Mücadelede Yeni Usuller” ve
- INTOSAI Genel Sekreteri **Dr. Josef MOSER** tarafından sunulan “Yüksek Denetim Kurumlarının Parlamento ile İlişkileri ve Demokrasinin Güçlendirilmesine Katkıları”

konulu tebliğler oluşturmuştur.

39. EUROSAT Yönetim Kurulu Toplantısı

Sayıştayımız, 28 Mayıs 2012 Pazartesi günü Sheraton Ankara Otel’de Avrupa Ülkeleri Sayıştay Başkanlarının katılımıyla gerçekleşen 39. EUROSAT (Avrupa Ülkeleri Sayıştaylar Birliği) Yönetim Kurulu Toplantısına ev sahipliği yaptı. 39. Yönetim Kurulu toplantısı, sekizi Yönetim Kurulu Üyesi (Portekiz, Polonya, Hollanda, İspanya, Türkiye, Ukrayna, Belçika, Avrupa Sayıştay), beşi Gözlemci (Avusturya, Macaristan, İngiltere, Rusya, Norveç) ve dördü Konuk (İsviçre, Fransa, Almanya, Çek Cumhuriyeti) statüsünde olmak üzere toplam on yedi ülke Sayıştayının katılımıyla gerçekleşti.

Toplantıda kamu dış denetiminin ve Sayıştayların güçlendirilmesi, EUROSAT Stratejik Planının uygulanması ve EUROSAT bünyesindeki işbirliğine ilişkin hususlar ile mali konular ve diğer ilgili gündem maddeleri görüşüldü.

Başkanımızın “Kamu Harcamalarında Sayıştay Denetimi” Konulu Makalesi Yayımlandı

Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL**, Kamu Mali Yönetiminin Yapısı, Sayıştay Denetimi, Sayıştay Denetiminin Milli Ekonomiye Katkısı alt başlıkları altında konuyu inceleyen yazısında; “Kamu kaynağı kullanan her kişi hesap vermelidir”, “Yönetim, planlama ve kural varsa, denetim bir zorunluluktur.” “Denetimin olmaması bir risktir, doğru olmayan denetim bir diğer risktir.” vurgularını öne çıkararak: “Kurumumuz üstlendiği roller ve sorumluluklarla kamu mali yönetiminde; güven ve adaletin, saydam, hesap verilebilir ve geleceğe yönelik bir mali yönetiminin sağlanması

ve makro boyutta istikrarlı bir ekonominin oluşturulmasının teminatı konumundadır. Türk Sayıştayının 150. yılını kutlarken; daha fazla üreten, daha kalkınmış ve daha bayındır bir Türkiye; daha zengin ve daha mutlu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı görme temennisiyle saygılarımı sunuyorum.” cümleleriyle Sayıştayın konumunu açıklamıştır.

Başkanımız Doç. Dr. Recai AKYEL TRT Özel Gündem Programına Katıldı

Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL**, 24 Mayıs 2012 Perşembe günü saat 08.30'da TRT Haber Kanalı Özel Gündem canlı yayın programına konuk oldu. Sayıştayın tanıtıldığı programda Başkanımız Sayın **AKYEL**; Sayıştayın tarihi, önemi, yetki ve sorumlulukları, Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü kutlama etkinlikleri ve 6085 sayılı yeni Sayıştay Kanunu'nun neler getirdiği ile ilgili soruları cevapladı.

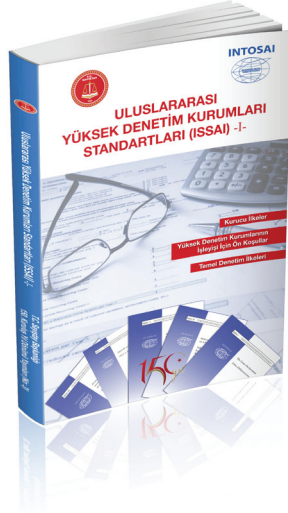
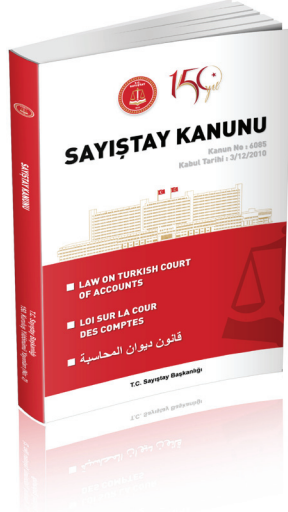
Sayıştay Haber Bülteni 150. Yıl Etkinlikleri Sayısı

Sayıştay 150. Yıl Tanıtım Belgeseli (DVD)

Sayıştayın kuruluşunun 150. yıl dönümünde gerçekleştirilen her türlü etkinlik ve faaliyetin tanıtılması amacıyla belgesel tanıtım filmi hazırlandı. 20 dakikalık DVD’de, Sayıştay tanıtımı yanında, arşiv görüntüleri ve fotoğraflarla tüm etkinlikler ses ve görüntüyle belgelendi. Tanıtım filmi uluslararası yayın standardı kalitesinde hazırlandı, çekimler ve kurgu HD formatında gerçekleştirildi.

150. Kuruluş Yıl Dönümü Yayınları

UMUMİ MURAKABE HEYETİ'NDEN SAYIŞTAYA YÜKSEK DENETLEME KURULU (1938 - 2010)

Doç. Dr. Recai AKYEL, M. Bilada ÖZDEMİRCİ, İsmail GÜLMEZ, M. Fahri ŞİMŞEK, Mehmet SEVEN

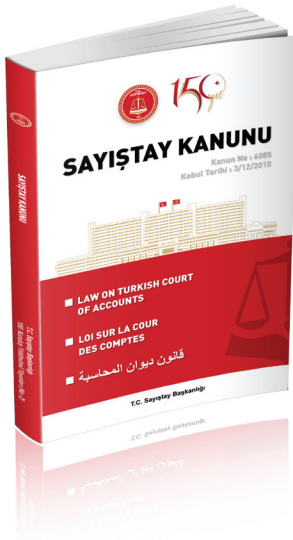
1938 yılında Umumi Murakebe Heyeti adıyla kurulan ve 2010 yılında 6085 sayılı Kanun'la Sayıştaya devrolunan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun tarihini anlatan kitabın bütün grafik tasarım ve baskı işleri Sayıştayın bünyesinde gerçekleştirilerek, Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü yayınlarının ilki olarak yayımlanmıştır.

Kitabın yazarları arasında da bulunan Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL** bu kitabın amacını Önsöz'de şöyle ifade etmiştir: "1938 yılında kurulan ve bugün 'Kamu İktisadi Teşebbüsü' olarak ifade edilen kuruluşların denetimini 72 yıl sürdürdükten sonra 2010 yılında Sayıştaya devrolunarak tüzel kişiliği sonlandırılan Yüksek Denetleme Kurulunun kuruluş amaç

ve felsefesinin yanında 'Ekonomik Denetim' olarak tanımlanan yaklaşımın tarihsel gelişimine ışık tutmaktır. Dolayısıyla bu çalışma, yeniden yapılandırılan Sayıştay tarafından geliştirilerek sürdürülecek olan ekonomik denetim yaklaşımının anlaşılmasına da katkıda bulunacaktır.

Yüksek Denetleme Kurulunun tarihsel gelişiminin, kamu iktisadi teşebbüslerinin kuruluş ve gelişiminden, bu kuruluşlara duyulan ihtiyaç olgusundan ayrılarak ifade edilmesinin imkânsızlığı dikkate alındığında, bu çalışmayı söz konusu kuruluşların yıllar itibarıyla ulusal ekonomiye katkılarını da tarihsel bir seyir içinde takdime imkân verecek bir fırsat olarak değerlendirmek gerekmektedir.

72 yıllık onurlu bir hizmet geçmişine sahip bulunan Yüksek Denetleme Kurulu çalışanlarının; bundan sonra Sayıştay Başkanlığı bünyesinde sürdürecekleri çalışmalarında çağdaş normlara uygun denetim anlayışıyla değerli hizmetler vereceğine dair inancıyla birlikte, bu uzun süreçte görev alan tüm Yüksek Denetleme Kurulu mensuplarının hizmetlerini takdirle anıyorum".

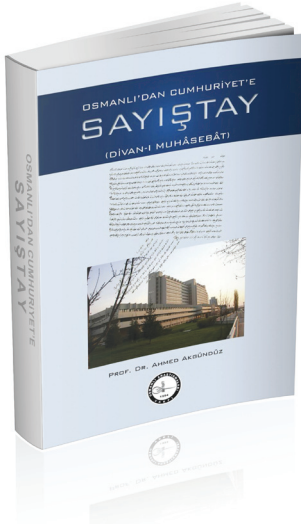

SAYIŞTAY KANUNU

(Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Arapça)

150. Kuruluş Yıl Dönümü yayınlarından ikincisi ise 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun Türkçesi ile birlikte İngilizce, Fransızca ve Arapça dillerinde çevirilerinden oluşmaktadır. İngilizcesi kurum bünyesinde çevrilen kitabın Fransızca ve Arapça çevirisi için dışarıdan hizmet alımı yapılmıştır.

Grafik tasarım ve baskı işleri Sayıştayın bünyesinde gerçekleştirilen kitabın yayınlanma gerekçesini Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL** Önsöz'de şöyle ifade etmiştir: "Dünya Sayıştaylar Birliği (INTOSAI)'nin 'Karşılıklı deneyim ve bilgi paylaşımı her kişi için faydalıdır.' sloganının bir gereği olarak, Türk Sayıştay Kanunu değişik dillere tercüme edilerek hem internet ortamında, hem de kitap halinde yayımlandı. Böylece hem Türk Sayıştayının yapılanması, yetki ve sorumlulukları hakkındaki bilgilere diğer ülke Sayıştaylarının erişmesine imkân sağlanmış oldu; hem de onların Türk Sayıştay Kanunu ile ilgili değerlendirmelerini alma fırsatı doğmuş oldu."

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E SAYIŞTAY (Divan-ı Muhâsebat)

Ahmed AKGÜNDÜZ'ün "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Sayıştay (Divan-ı Muhâsebat) adlı eseri, arşiv belgeleri ışığında kapsamlı bir Sayıştay tarihi özelliği taşıyor. Yoğun bir emek ve zengin bir birikim niteliği taşıyan kitap Sayıştay tarihi ile ilgili pek çok soruya cevap veriyor.

Eser'in Birinci Bölümünde Belgeler Işığında Divân-ı İshrâf'dan Sayıştay'a başlığı ile Sayıştay Tarihi anlatılırken, bu Bölüm içinde Osmanlı Devletinden önceki müslüman Türk devletlerinde Sayıştay'ın vazifesini ifa eden Divân'ül-İshrâf; Osmanlı Devletinde Divân'ül-İshrâf'ın tam karşılığı olmasa bile önemli ölçüde Sayıştay'ın vazifelerini yürüten Başbaki Kulu Ağalığı ve nihâyet Tanzimat'tan sonra Sayıştay vazifesini ifa eden Islâhât-ı Maliye Komisyonu, Meclis-i Âli-i Hazâin, Meclis-i Vâlây-ı Ahkâm-ı Adliye,

Meclis-i Maliye, Meclis-i Muhâsebe ve nihâyet 1862 yılının Mayıs'ında kurulan Divân-ı Muhâsebat ve geçirdiği safhalar üzerinde durulmuştur.

İkinci Bölüm'de Osmanlı Devletinde Bütçe Hukukunun genel esasları özetlenmiş ve nümune olarak Kanunî Dönemine ait bir Bütçe Kanunnâmesi ilâve edilmiştir.

Üçüncü Bölüm'de ise 1862'de kurulan Divân-ı Muhâsebat'ın günümüze kadarki bütün başkanlarının ve başkan vekillerinin bulunabildiği kadarı ile resimleri, hayat hikâyeleri, başta Osmanlı Arşivi olmak üzere, gerekli yerler taranarak kitaba ilave edilmiştir.

Ekler'de ise, Divân-ı Muhâsebat ve Sayıştay Başkanları, Başkan Vekilleri, Üyeler, Daire Başkanları, Osmanlı dönemindeki Müdeiumumiler ve Cumhuriyet dönemindeki Savcılarının listelerini tablolar halinde yer almıştır.

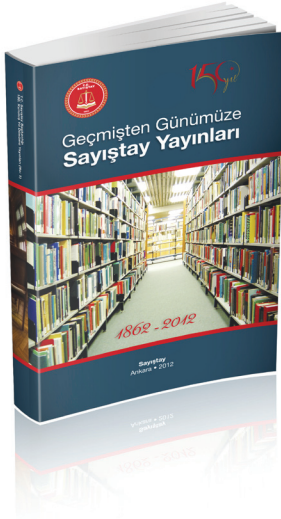
ULUSLARARASI YÜKSEK DENETİM KURUMLARI STANDARTLARI (ISSAI) -I-

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatının (INTOSAI) bir meslek standardı olan Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartları (ISSAI), denetimde uluslararası bütünlüğün ve kalitenin sağlanmasında şüphesiz çok değerli bir temel teşkil etmektedir. Yüksek denetimin nasıl yapılması gerektiğini gösteren uluslararası düzeyde kabul görmüş ve doğruluğu uygulamalar ile test edilmiş söz konusu standartların tercümesinin doğru yapılması ve anlaşılabilir bir şekilde Türkçeye kazandırılması büyük önem arz etmektedir.

Denetimde uluslararası standartların takip edilmesine özel önem atfeden Kurumumuz bünyesinde söz konusu standartların doğru ve anlaşılabilir bir şekilde dilimize kazandırılmasına yönelik kapsamlı bir çalışma başlatılmış; standartların tamamının tercüme edilerek gerek elektronik ortamda gerekse basılmış olarak mensuplarımıza sunulması planlanmıştır. Bu kapsamda yayımlanan Uluslararası Standartlar serisinin ilk kitabında ISSAI'lerin ilk üç düzeyinin (Düzye 1-Kurucu İlkeler, Düzye 2-Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişi İçin Ön Koşullar, Düzye 3-Temel Denetim İlkeleri) çevirisi yer almaktadır. Bu ilk kitapta ayrıca Birleşmiş Milletlerin Lima ve Meksiko Deklarasyonlarına özel vurgu yapan "Yüksek Denetim Kurumlarının Güçlendirilmesi Yoluyla Kamu Yönetiminin Verimlilik, Hesap Verebilirlik, Etkinlik ve Saydamlığının Artırılması"na ilişkin Genel Kurul Kararı da yer almıştır.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SAYIŞTAY YAYINLARI

Sayıştayın kuruluşunun 150. yıl dönümü etkinlikleri çerçevesinde hazırlanan “Geçmişten Günümüze Sayıştay Yayınları” tüm Sayıştay yayınlarını bir araya getiriyor.

Sayıştay Yayınları, mevzuat, yargı kararları gibi ulusal mevzuat ve düzenlemeler yanında, dünyadaki bu alandaki gelişmeleri de yakından takip etmiş ve çeşitli doküman, belge ve incelemeleri dilimize kazandırmıştır. Bu nedenle benzer kuruluşların birikimini önemsemiş, denetim ve yargı alanında uluslararası bütünlüğün ve standardın oluşturulması yönünde yayınlar yapmıştır. Bu anlamda ülkemizdeki kumu yayıncılığının öncülerinden biri olmuştur.

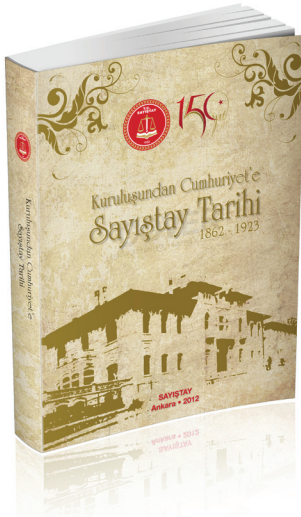
Bu süreçte gerek farklı ülkelerin denetim deneyimleri (İngiltere, Kanada, Bulgaristan, Malta, Polonya, Pakistan vb.) gerekse Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatının (INTOSAI) geliştirdiği yüksek denetimin ortak ilke, metot ve tekniklerinin çeşitli dokümanları dilimize kazandırılmıştır.

Dünyadaki bilgi birikiminden ve deneyimlerden yararlanmak, diğer ülke Sayıştayları ve ilgili uluslararası kuruluşlarca geliştirilen yeni yaklaşımlar, uluslararası standartlar, rehberler, iyi uygulama örnekleri ve daha birçok kaynak ve dokümanı dilimize kazandırma çabaları bu gereklilikten kaynaklanmaktadır. Denetim literatürünü geliştirmek, güncellemek açısından bu yayınların önemli fonksiyonlar yüklendiğine kuşku yoktur.

Sayıştay Yayınları, böylesine bir çalışma sonucu bir araya getirilip kitap bütünlüğünde görüldüğünde, ortaya konan emeğin değeri ve niteliği daha iyi anlaşılmaktadır. Çünkü bu tür kitapların en önemli özelliği bir birikimi, hafızayı derli toplu olarak ortaya koymalarıdır.

“Geçmişten Günümüze Sayıştay Yayınları” işte tüm bu birikimi yansıtmaktadır.

KURULUŞUNDAN CUMHURİYET'E SAYIŞTAY TARİHİ

Sayıştayın kuruluşunun 150. yıl dönümünü etkinlikleri çerçevesinde hazırlanan kitap, altı bölümden oluşmaktadır: Birinci bölüm 29 Mayıs 1862 tarihinde Divan-ı Muhasebatın kurulmasından 1865 Nizamnamesi'ne kadar geçen süreci, ikinci bölüm 1865 Nizamnamesi'nden 1879 Kararnamesi uygulamalarının sonuçlarının görülmeye başlandığı 1880 yılına kadar olan süreci, üçüncü bölüm 1880'den II. Meşrutiyet'e kadar olan devreyi, dördüncü bölüm 23 Temmuz 1908 tarihinde ilan edilen II. Meşrutiyet'ten Divan-ı Muhasebatın son kararını aldığı 28 Ekim 1922'ye kadar geçen süreci içine almaktadır. Beşinci bölümde Osmanlı reisleriyle Cumhuriyet dönemi başkanlarının hayat hikâyelerine yer verilmektedir. Altıncı ve son bölümde ise Divan-ı Muhasebat tarafından kullanılan binalara yer verilmiştir.

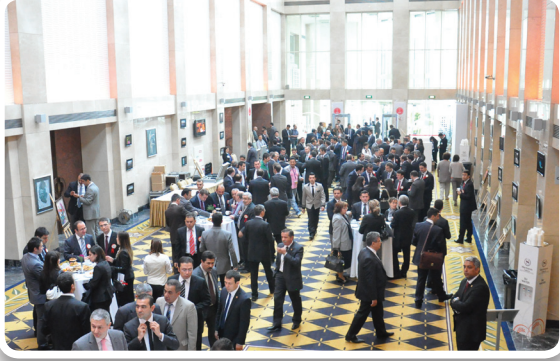
Kitapta 7 kişilik bir proje ekibi görev alırken, projede başta Sayıştay Arşivi olmak üzere Başbakanlık Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivleri, Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Taksim Atatürk Kitaplığı, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi ve Süleymaniye Kütüphanesi taranmış. Sirkeci PTT Müdürlüğü, Fatih Tapu Kadastro Müdürlüğü, Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi (VEKAM), Alman Arkeoloji Enstitüsü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür AŞ, Fatih Belediyesi Etüt Proje ile İmar ve Şehircilik Müdürlükleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Dört Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü gibi pek çok kurumda araştırmalar yapılmış.

Kitap, Sayıştay Başkanlığınca bir araştırma projesi çerçevesinde yürütülerek **Salih KIŞ** başkanlığında bir ekip tarafından hazırlanmıştır. “Kuruluşundan Cumhuriyet'e Sayıştay Tarihi” bundan sonra yapılabilecek Sayıştay tarihi çalışmaları için bir kaynak özelliği taşımaktadır.

KAMU ZARARI (PANEL)

150. yıl kutlama etkinlikleri çerçevesinde 24 Mayıs 2012 tarihinde, moderatörlüğünü Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. M. Kamil MUTLUER**'in yaptığı ve Ege Üniversitesinden **Doç. Dr. Türker SUSMUŞ**, Çankaya Üniversitesinden **Yrd. Doç. Uğur ERİŞ**, Bilkent Üniversitesinden **Yrd. Doç. Dr. Elvin ÖZCAN** ve **Yrd. Doç. Dr. Barış ÖZÇELİK**'in konuşmacı olarak katıldığı “Kamu Zararı” konulu bir panel düzenlemiştir. Geniş katılımlı ve soru-cevap şeklinde gerçekleşen panel bir başvuru kaynağı olarak yayınlanmıştır.

Kutlama Programı

29 Mayıs 2012

- 08:45** : Anıtkabir Ziyareti
- 10:00** : Resim Sergisi Açılışı
- 10:30** : Kutlama Töreni
- 12:00** : Öğle Yemeği
- 13:45** : Sempozyum 1. Oturum
- 15:00** : Ara
- 15:30** : Sempozyum 2. Oturum
- 16:45** : Kapanış
- 20:00** : Resepsiyon (Ankara Palas Devlet Konukevi)

Sayıştay Mensupları ve Yabancı Konuklar Anıtkabir'i Ziyaret Etti

Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümünde, Sayıştay Başkanı **Doç. Dr. Recai AKYEL**'in başkanlığında; başkan yardımcıları, daire başkanları, üyeler, meslek mensupları, başsavcı, savcılar ve yönetim mensupları ile yabancı konuklarımızdan oluşan bir heyet, 29 Mayıs 2012 Salı günü saat 09.15'de Anıtkabir'i ziyaret etti.

Sayıştay Başkanı Sn. **AKYEL**, Atatürk'ün mozolesine çelenk koyarak, saygı duruşunda bulundu ve Anıtkabir Özel Defteri'ni imzaladı.

Sayıştay Başkanı Doç. Dr. Recai AKYEL'in Anıtkabir Özel Defteri'ne Yazısı

“AZİZ ATATÜRK,

Türk Sayıştayını olarak bu gün kuruluşumuzun 150. yılını ulus olarak ve dost ülke temsilcileri ile birlikte kutlamanın sevincini yaşıyoruz.

29 Ekim 1923 günü, Cumhuriyetin ilanından hemen sonra, 24 Kasım 1923 günü, 374 Sayılı Kanunun kabulü ile Sayıştayın yeniden yapılandırılmış olması, sizin büyük bir Devlet Adamı olduğunuzu ve Sayıştayın da önemli bir Devlet Kurumu olduğunu bizlere göstermiştir.

Kamu kaynağını kullanan her kişinin hesap vermesini sağlayan Türk Sayıştayını Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının refahının yükseltilmesinde kendisine düşen sorumluluğu yerine getirecektir.

Aziz hatıranız önünde saygıyla eğiliyoruz. 29 Mayıs 2012”

Doç. Dr. Recai AKYEL

Sayıştay Başkanı

Aziz ATATÜRK,
Türk Sayıştayını olarak, bugün kuruluşumuzun 150. yılını
ulus olarak ve dost ülke temsilcileri ile birlikte kutlamanın
sevincini yaşıyoruz.

29 Ekim 1923 günü, Cumhuriyetin ilanından hemen sonra
24 Kasım 1923 günü, 374 Sayılı Kanunun kabulü ile Sayıştayın
yeniden yapılandırılmış olması, Sizin büyük bir Devlet Adamı
olduğunuzu ve Sayıştayın da önemli bir Devlet kurumu
olduğunu bizlere göstermiştir.

Kamu kaynağını kullanan her kişinin hesap vermesini
sağlayan Türk Sayıştayını Türkiye Cumhuriyeti vatandaş-
larının refahının yükseltilmesinde kendisine düşen sorumluluğu
yerine getirecektir.

Aziz hatıranız önünde saygıyla eğiliyoruz

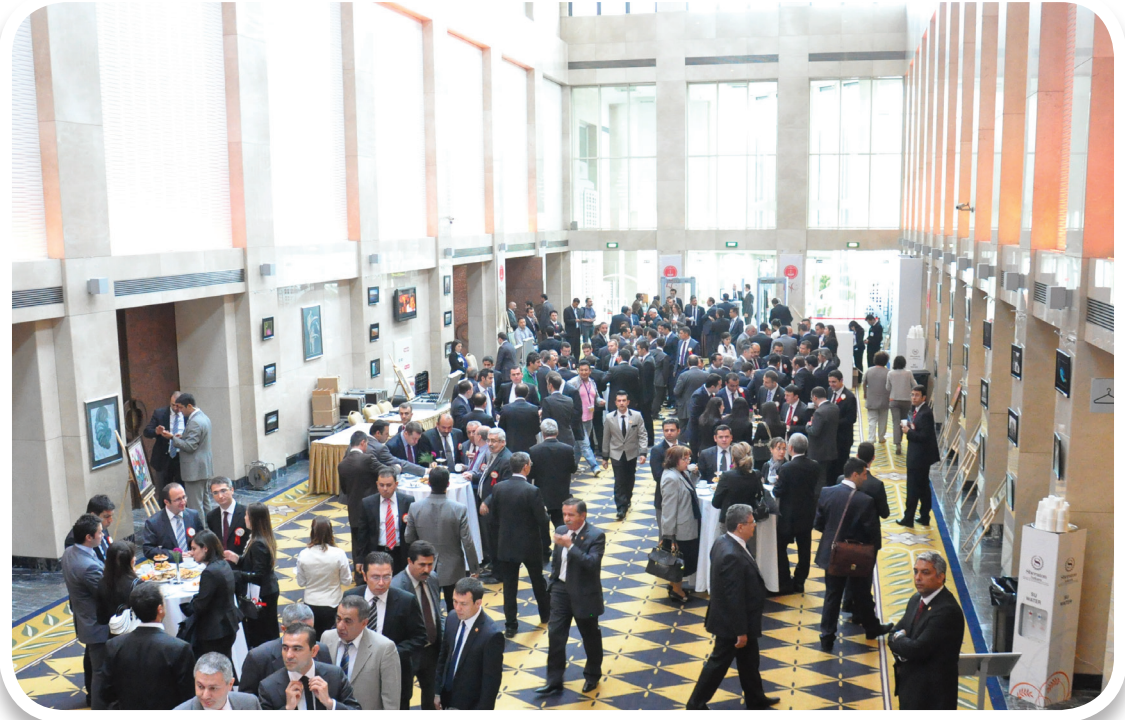
29 Mayıs 2012

Recai Akcel
Doç. Dr. Recai AKYEL
Sayıştay Başkanı

Resim Sergisinin Açılışı

Sheraton Ankara Otelde Sayıştay mensuplarının yer aldığı resim sergisini Sayıştay Başkanı Doç. Dr. Recai AKYEL ve yabancı konuklar birlikte açtılar

Konuşmalar

Cumhurbaşkanı Abdullah GÜL'ün Konuşması

Saygıdeğer Konuklar,

Yurtdışından Gelen Değerli Misafirler,

Değerli Sayıştay Mensupları,

Hepinize önce sevgiler sunarak sözlerime başlamak istiyorum ve Sayıştay'ın kuruluşunun 150. Yıl Dönümünde, sizlerle beraber olmaktan duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum. Doğrusu, özellikle sizlerle özellikle burada beraber olmak istedim. Çünkü Sayıştay'a verdiğim önemi göstermek, bu konuyla ilgili fikirlerimi kısaca da olsa sizlerle paylaşmak istedim.

150 yıl önce Osmanlı İmparatorluğu'nun bir müessesesi olarak kurulan Sayıştay, köklü devlet geleneğimizin de bir göstergesidir. Aslında Sayıştayın ilk başkanının Ahmet Vefik Paşa olduğunu düşünürsek, bu durum, Sayıştayı kuran İmparatorluğun, bu kuruma ne kadar çok önem verdiğini ve devletin yeni fonksiyonlarını belirlerken, Sayıştaya ne kadar çok görev verdiğini de göstermektedir. Bildiğiniz gibi Ahmet Vefik Paşa, İmparatorluğun önemli reformist insanlarından birisi ve önemli yeniliklere hep imza atan bir kişiydi. Dolayısıyla böyle bir kurumun başına da onun gelmiş olmasının muhakkak ki çok anlamlı olması gerekir.

Sayıştay dediğimizde; demokrasilerin temel iki şartı var. Bunlardan birisi şeffaflık, diğeri ise hesap verebilirlik. Şüphesiz ki, demokrasilerin birçok diğer temel ilkeleri var ama, bu bağlamda çok önemli iki nokta var. Birisi, hesap vereceksiniz, ikincisi de şeffaf olacaksınız.

Aslında ileri demokrasi, gelişmiş ülke olmanın da yolu budur. Halktan topladığınız vergileri, kamu gelirlerini, devlet adına toplanan vergileri ve kaynakları nasıl harcadığınızı halka açıkça gösterebilmek ve yeri geldiğinde de onun hesabını en iyi şekilde verebilmektir. Aslında bundan noksan olduğu süre içerisinde hiçbir devlet kendisinin adil olduğunu, hakkaniyet prensipleri içerisinde olduğunu, hak ve hukuka riayet ettiğini kimseye anlatamaz, kimseyi de ikna edemez. Çünkü kapalı kapılar ardında neyi harcıyorsun, nasıl harcıyorsun, bunların eğer hesabı verilmiyorsa, eğer bunlarla ilgili şeffaf bir ortam yoksa, böyle bir devlete hiçbir zaman modern bir devlet denemez. Hele de demokrasiden hiçbir zaman bahsedilemez. O bakımdan Sayıştaya çok önemli görevler düşmektedir.

Devletin mali tasarruflarından hesap verilmediği süre içerisinde daima şüpheler olacaktır, yolsuzluklar olacaktır, haksızlıklar olacaktır. Ve etkin bir şekilde kaynakların harcanıp harcanmadığından da daima şüphe duyulacaktır. O bakımdan burada aslında yine iki önemli noktadan bahsedebiliriz. Birisi tabii ki hesap verebilmektir, şeffaf olmak, demokrasi ayağı; diğeri de ekonomi ayağı. Burada da kaynakların etkin bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı söz konusu olduğunda ortaya çıkmaktadır. Kaynaklar, etkin bir şekilde kullanılabilirse o zaman sürdürülebilir bir ekonomiden, gelişmişlikten ve kalkınmadan da tabii ki bahsedebiliriz.

Diğer bir nokta da hukuki bağlantıdır. Yolsuzluklardan uzak olmak, herhangi bir şekilde yanlış yapmamak, her şeyin kanunlar, prensipler ve gösterilen istikamette harcanabilmesi açısından da yine Sayıştay çok önemli bir işlev üstlenmektedir. Burada özellikle, dikkati çekmek istediğim bir nokta var. İcracı devlet kurumlarının, Sayıştay'ı bir ayak bağı gibi görmemeleri gerekir. Tam tersine, kolaylaştırıcı ve yardım edici, yol gösterici olarak görmeleri gerekir. Nihayetinde siyasi irade, icraatın başındaki siyasi irade, kaynakları nasıl harcayacağına o karar verecektir. O kaynakları, doğru veya yanlış harcama konusunda nihayetinde millete hesabını verecektir. Dolayısıyla esas kaynakların nasıl harcanacağını siyasi irade ortaya koyacaktır ve hedefi o gösterecektir. Bürokrasi, o hedefler doğrultusunda çalışacaktır. Sayıştay tabii ki bu siyasi iradenin koyduğu hedef doğrultusunda, kaynaklar etkin harcanabiliyor mu, doğru harcanabiliyor mu, bir israf oluyor mu olmuyor mu, hatta o hedef doğrultusunda başarının performansı nasıl, bütün bunlarla uğraşacaktır. Dolayısıyla Sayıştay'ı hiçbir zaman bir ayak bağı olarak görmememiz gerekir. Böyle gördüğümüz andan itibaren tamamen yanlışlara girmiş oluruz. Ve şunu da doğrusu hatırlatmak isterim bir kez daha: Ancak mali konularda ve idari konularda hesap vermemek, diktatörlüklerde ve oligarşilerde söz konusudur. Dolayısıyla demokrasiyle idare edilen ülkelerde muhakkak bu konularda yeri geldiğinde hesap verilecektir. Ve yeri geldiğinde açık seçik, şeffaf her şey ortaya çıkacaktır.

Zaman zaman halkın isyanları söz konusu olduğu dönemlerde, birçok ülkede, hatta son dönemlerde Arap Baharı diye adlandırılan ayaklanmalarda bile bu hesap verilmeyen harcamaların, hiç kimseye karşı sorumluluk hissetmeden yapılan ekonomik faaliyetlerin, etkisi olduğuna doğrusu inanmaktayım. Özellikle burada konuşmak istememin bir sebebi şu: Yeni Sayıştay Yasası çıktı, 2010 yılında. Yeni Sayıştay Yasası aslında muhakkak ki hükümetin desteğiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekillerinin oylarıyla çıktı. Bunun yeteri kadar sahiplenilmediği ve yeteri kadar anlaşılmadığı kanaatindeyim. Aslında son yıllarda yaptığımız en köklü reformlardan birisi, yeni Sayıştay Yasasıdır. Çünkü ilk defa kamunun harcamaları bütün alanlarda; sivil, asker, istihbarat teşkilatları, KİT'ler, belediye şirketleri dahil olmak üzere, devletin kamunun bir kuruluşunun bile harcadığı yerler, ilk defa Sayıştay'ın denetimi kapsamı içerisine girmiş oldu. Böyle büyük bir olayı aslında Türkiye gerçekleştirdi. Böyle büyük bir reformu Türkiye gerçekleştirdi. Sayıştay her zaman vardı. Ama Sayıştay'ın ilgi alanı, Sayıştay'ın kapsama alanı, denetleme alanı, zaman zaman çok kısıtlıydı. Dolayısıyla hem kamunun harcamaları, hem kamunun, devletin mallarının denetlenmesi, kayıt altına alınması bu Yasayla oldu ki, bu gerçekten Türkiye'yi en gelişmiş ülkelerin, demokratik standartlarına, mali uygulamaları standartlarına taşımıştır.

Aslında hepinizin bildiği gibi, AB ile müzakere çerçevesi içerisinde bir uyum yasası olarak da biz bunu çıkarttık. O bakımdan bu Yasaya hepimizin sahip çıkması gerekir. Bu Yasadan da hiçbir şekilde çekinmemek gerekir.

Bildiğiniz gibi daha önce kamu finansmanı ve borç yönetimi ile ilgili yasalar çıkmıştı. Kamu ihale sistemiyle ilgili yasalar çıkmıştı. Gelir İdaresi ve vergi alt yapısının güçlendirilmesiyle ilgili yasalar çıktı ve bütün bunlar kamu reformunun bir parçasıydı. İşte bunun en son parçalarından birisi Sayıştay Yasası olarak çıktı ve böyle bir anlayış geldi. Şimdi bu noktadan sonra Sayıştay'a da çok önemli görevler düşmekte. Sayıştay'ın durgun, statik yapısının ötesinde daha dinamik, daha işlevsel bir yapısı var. Ve uluslararası standartlara uygun, AB müktesebatı standartlarına uygun bir şekilde denetleme yapma durumundasınız. Yoksa herhangi bir yerde bir açık arama, herhangi bir yerde bir acaba bir noksanlık var mı şeklinde bir arama veyahut da, herhangi bir işi engellemek gibi bir güdü asla olmaması gerekir. Tam

tersine işleri süratlendirmek, işlerin daha etkin, daha verimli bir şekilde ve hızlı bir şekilde gerçekleşmesini temin etmek gibi bir görevi var Sayıştayın. Bütün bunların yapılabilmesi için yeni bir anlayış şart.

Şüphesiz ki Sayıştay Yasasıyla başlayan süreç de henüz tamamlanmamış vaziyette. Çünkü millet adına TBMM bütün hesapları denetlemektedir. Burada son adımın TBMM’de Sayıştay Komisyonu’nun kurulmasından geçtiğini hatırlatmak isterim ve burada değerli Meclis Başkanımızdan da bunu rica ederim. Bu konuda gereken iç tüzük düzenlemesinin bir an önce yapılmasıyla ilgili çabaların başlatılmasını rica ederim. Bazı yine tali düzenlemeler gerekmektedir.

Bu kadar güzel, gerçekten reform niteliğinde bir yasa çıktıktan sonra bunu tanıtmak ve bunu en iyi şekilde uygulamak, Türkiye’ye çok şey katacaktır. Bu, Türkiye’yi çok farklı bir ülke standardına getiren yasalardan birisidir. Yolsuzluklar ona göre minimize olacaktır, yok olacaktır. Kamu kaynakları daha etkin bir şekilde kullanılacaktır ve hiç kimsenin de harcamalardan dolayı şüphesi olmayacaktır. Demin söylediğim gibi, Silahlı Kuvvetler, istihbarat teşkilatı, belediyelerin bütün şirketleri dahil olmak üzere, aklınıza ne geliyorsa, devletin bir kuruluşunun harcadığı her yer bu şekilde bilgi ve denetim dahilindedir. Türk halkının bunu bilmesi, büyük bir moral kaynağı olacaktır. O bakımdan ben bu Yasanın yeteri kadar tanıtılmadığı kanaatindeyim.

Bunu çıkartanlar, gerçekten çok büyük bir iş yapmışlardır. Bu Meclis yapmıştır ve tabii ki arkasında değerli hükümet durmuştur. Dolayısıyla değerini bilmemiz ve Türkiye’ye çok büyük bir şey kazandırdığımızın da farkında olmamız gerekir.

İnanıyorum ki bütün bu reform süreci içerisinde çıkartılan yasalar gibi, Sayıştay Yasasının da Türkiye’nin hem mali sistemine hem idari sistemine hem de genel olarak ülkemize çok büyük katkıları olmuştur. Ve olmaya da devam edecektir.

Bu vesileyle bütün Sayıştay mensuplarına hep başarılar diliyorum. Yaptıkları hizmetlerden dolayı, milletimiz adına hep şükranlarımı sunuyorum. Ve yine değerli misafirlere, herkese Türkiye’ye hoş geldiniz diyorum. Öğleden sonra yapacağınız çalışmaların da hep başarılı olmasını temenni ediyorum.

Sağolun, varolun.

TBMM Başkanı Cemil ÇİÇEK'in Konuşması

Sayın Cumhurbaşkanım, Çok Değerli Konuklar hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum ...

Sözlerimin başında Sayıştay mensuplarının bu anlamlı gününü kutluyor, kurulduğu günden beri ülkemize, milletimize çok önemli görevler ifa etmiş olan Sayıştay mensuplarını saygıyla, şükranla anıyorum, kendilerine bundan sonra da başarılı ve sağlıklı yıllar diliyorum.

Sayıştay, kuruluşundan itibaren kamu maliyesinin sağlam temeller üzerinde sürekli geliştirilmesi; kamu kaynaklarının hukuka uygun, amaçları doğrultusunda ve toplum refahına en yüksek katkıyı sağlayacak şekilde kullanılmasında önemli roller üstlenmiştir. Bundan sonra da ülkemizin daha güçlü, istikrarlı ve sürdürülebilir bir zeminde hızla mesafe alabilmesi için hayati görevler icra edeceğine inancım da tamdır.

Tarihsel sürece baktığımızda, milli iradenin temsilcisi olan parlamentoların, bütçe hakkı için girilen mücadelelerin bir ürünü olduğunu görüyoruz. Parlamentoların birinci görevi, devlet tarafından toplanan gelirlerin ve yapılan harcamaların kontrol altına alınması, bir başka deyişle devlet bütçesinin halkın rıza ve beklentileri doğrultusunda şekillenmesini sağlamak olmuştur. Dolayısıyla bütçe hakkı, parlamentolar sistemin ortaya çıkması ve gelişmesinde etkili temel faktör olduğu gibi, parlamentoların millet adına egemenlik hakkını kullanmasının da temel bir aracı olmuştur.

Denetim, tarihten günümüze kadar parlamentoların en önemli görevlerinden birisini oluşturmaktadır. Devletin yapısal ve işlevsel dönüşümü ile beraber Parlamentonun görevlerinin artması, bütçe ve mali sistemlerin denetiminin uzmanlık gerektiren bir iş haline gelmesi gibi nedenlerle, parlamentolar adına denetim görevini yürütecek uzman kuruluşlar olarak Sayıştayların ortaya çıktığını biliyoruz.

Sayıştaylar, bu yönüyle, milli egemenliğin en belirgin yansıması olan bütçe hakkının etkin şekilde kullanılmasına ve demokratik yönetimin işleyişine önemli katkılar sağlayan kurumlar olarak devletin en temel organları arasındaki yerini haklı olarak almışlardır.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ise, kamu yönetimini, özellikle de kamu mali yönetim sistemini güçlendirmek amacıyla başlatılan reform çabalarının bir ürünü olarak kurulan Sayıştay, ilk dönemlerinden itibaren kamu maliyesinin güçlü ve sağlam temeller üzerinde geliştirilmesine önemli katkılar sunmuştur.

Bir buçuk asır önce Sayıştayın kurulmasında etkili olan söz konusu reform ihtiyacı, günümüz dünyasının da temel gündem maddelerinden birisini oluşturmaya devam etmektedir. Tarihte olduğu gibi bugün de mali disiplinin sağlanması ve mali sistemin güçlendirilmesi, daha güvenli bir gelecek ve sürdürülebilir bir yönetim için kritik öneme sahiptir. Bu gerçek, denetimin ve Sayıştayların önemini her geçen gün arttırdığını ortaya koymaktadır. Özellikle son birkaç yıldır tüm dünyayı saran küresel mali ve ekonomik kriz, güçlü bir mali yönetim için denetimin önemini, çarpıcı bir şekilde ortaya koymuştur. Saydamlığın ve

hesap verebilirliğin zayıf olduğu ortamların ne tür riskler taşıdığını ve toplumları ekonomik, sosyal, siyasal ve daha birçok alanda ciddi sıkıntılara maruz bıraktığını somut örneklerle gözler önüne koymuştur.

Sayın Cumhurbaşkanım, Değerli Katılımcılar,

Demokrasinin ve aynı zamanda güçlü, adil bir yönetimin en önemli özelliği, saydamlık ve hesap verebilirliğidir. Yönetimin kendisine tevdi edilen görevleri en iyi şekilde ve halkın beklenti ve talepleri doğrultusunda yerine getirmesi; yürüttüğü faaliyetler ve sonuçları hakkında halka ve temsilcilerine hesap vermesi, demokrasinin gerçek anlamda hayata geçirilebilmesinin temel şartıdır. Saydamlığın güçlendirilmesi ve hesap verebilirliğin geliştirilmesinde temel rol ise, kuşkusuz Sayıştaylara düşmektedir.

Dünyada neredeyse kronik hale gelen küresel krizler ve yönetim zaaflarının yol açtığı diğer sorunlar, hemen her ülkede yönetimin yeniden yapılandırılması çabalarına hız kazandırmıştır. Bu çabalar aynı zamanda yönetimin demokratik niteliğinin güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu koşullarda, günümüz toplumlarının daha fazla demokrasi arayışı ile daha güçlü bir mali sistem arayışının birleşmesi, denetim alanında Parlamentonun ve aynı zamanda parlamento adına görev yapan Sayıştayların görev ve sorumluluklarını önemli ölçüde arttırmıştır. Çünkü küresel kriz de tüm açıklığıyla göstermiştir ki; demokratik, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim; iyi işleyen bir demokrasi; güçlü, istikrarlı ve güven duyulan bir ekonomi; sağlıklı ve sürdürülebilir bir kamu maliyesi; ancak bağımsız ve etkin bir denetimle güvence altına alınabilir.

Öte yandan demokrasi çıtasının yükseltilmesi ile de, halkın kamu kurumlarının faaliyetlerine ve kamu kaynaklarının kullanımına olan ilgisi artmakta, daha saydam ve hesap verebilir bir yönetim talepleri yükselmektedir. Bu talepler, daha etkin bir denetim ihtiyacını da gün geçtikçe artırmakta; dolayısıyla Sayıştayımızın yeni ihtiyaç ve beklentiler doğrultusunda kendisini yenilemesini ve sürekli gelişmesini zorunlu kılmaktadır.

Sayıştay, her şeyden önce Parlamento olarak milli irade adına gerçekleştirdiğimiz yasal düzenlemelerin uygulanmasını gözeterek, milli iradenin tecelli etmesinde ve hukukun hakim kılınmasında; aynı zamanda hukuk dışı uygulamalarla mücadele edilmesinde önemli görevler icra etmektedir.

Sayıştay, kötü yönetim uygulamalarını ortadan kaldıracak, iyi yönetimi ve sürekli gelişmeyi teşvik edecek, kamuya ait kaynakların en verimli ve etkili şekilde kullanılmasını güvence altına alarak “etkin devlet” hedefine ulaşılmasını sağlayacak en önemli kurumdur.

Sayıştayın bu görev ve sorumluluklarını daha etkin bir şekilde yerine getirmesi için 6085 sayılı Yasayı çıkarttık. Bundan sonra da günün ihtiyaçlarına ve yeni gelişmelere göre gerekli değişiklikleri yapmak, Parlamento olarak bizim görevimizdir. Zira daha müreffeh, istikrarlı ve güçlü bir Türkiye için Sayıştay güçlü olmalı ve gücünü etkin bir şekilde kullanabilmelidir. Çünkü güçlü ve etkin bir Sayıştay; hukuk devletinin, çağdaş demokrasinin ve güçlü Türkiye’nin en temel unsurlarından birisini oluşturmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanım, Değerli Konuklar,

Bildiğiniz üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türkiye’yi geleceğe güçlü bir şekilde taşıyacak yeni bir anayasanın hazırlığı içerisindeyiz. Temel hedefimiz, daha özgür, daha güçlü ve daha saygın bir Türkiye’dir.

1862 yılında “Divan-ı Ali-i Muhasebat” adıyla, yüksek bir mahkeme olarak kurulmuş olan Sayıştayı yeni Anayasa’da, hem denetim hem de yargı fonksiyonlarını en etkin şekilde yerine getirecek bir konuma kavuşturmamız gerekmektedir. Sayıştayı doğrudan ilgilendiren ya da uzmanlık alanına giren konular başta olmak üzere, yeni Anayasa için Sayıştayımızın birikiminden daha etkin bir şekilde yararlanmayı bilmemiz gerekmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümünü bir kere daha kutluyor, hepinizi sevgiler, saygılar sunuyorum.

Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Mesajı

Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan, Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü dolayısıyla gönderdiği kutlama mesajında şunları kaydetti:

“Hesap veren, şeffaf kamu yönetiminin teminatı olan Sayıştay, kamu harcamalarının hukuka uygunluğunu incelemek ve denetlemek suretiyle, demokrasimizin işleyişine değerli katkılar sunmaktadır. Devletimizin önemli yargı kurumlarından biri olan Sayıştay, sürdürmekte olduğu denetim göreviyle, kamu yönetiminin mali yönden doğru, etkin ve verimli işleyişine, bunun yanı sıra halkımızın refah mutluluğuna da hizmet etmektedir. Bu düşüncelerle, Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümünü kutluyor, değerli üyelerine ve tüm çalışanlarına başarılar diliyorum.”

Sayıştay Başkanı Doç. Dr. Recai AKYEL'in Konuşması

Sayın Cumhurbaşkanım,

Saygıdeğer Konuklar,

Kıymetli hanımefendiler ve beyefendiler,

Bugün, Türk Sayıştayının kuruluşunun 150. Yılını kutlamanın sevincini ve gururunu yaşıyoruz. Bu önemli günümüzde bizler ile birlikte olduğunuz için şahsım ve Kurumum adına sizleri saygıyla selamlıyor, şükranlarımı sunuyorum ve hoş geldiniz diyorum.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Türk Sayıştayı, bundan 150 sene önce bu gün, Sultan Abdulaziz'in onayı ile 29 Mayıs 1862 günü kurulmuş olup, 30 Mayıs 1862 günü Ahmet Vefik Paşa'nın başkanlığında göreve başlamıştır. Sultan Abdülaziz'e 29 Mayıs 1862 günü sunulan ve aynı gün onaylanan Sayıştayın kuruluşu ile ilgili "Arz Tezkeresi"nin içeriğı şöyledir:

- Mali konuların düzenlenmesi için,
- Devletin gelirinden fazla harcama yapmaması için,
- Devlet Dairelerince yapılan harcamaların yıl sonlarında ilgili memurlar tarafından hesabının verilmesi ve bunun sağlanması için,
- Her devlette olduğu gibi, hesapların bir yüce mahkeme tarafından incelenmesi gerektiğinden,
- Bir Mahkeme-i Kübra olarak Divân-ı Aliyi Muhasebe veya Divanı Muhasebat adıyla bir kurum kurulması,
- Başkanlığına da Evkaf Nazırı Ahmet Vefik Paşa'nın atanması,
- Ayrıca, aynı Arz Tezkeresi'nin ekinde kurulması öngörülen Sayıştaya ait yönetmelik hazırlanıp sunulmuştur.

İmparatorluğun son dönemlerindeki yoğun savaşlara ve sıkıntılara rağmen Türk Sayıştayı fonksiyonlarını icra etmiş; Milli Mücadele döneminde Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920'de, Ankara'da açılması ile birlikte çalışmalarını benzer şekilde sürdürmüştür. Büyük Millet Meclisinin bütçe denetimini yerine getirmesinde hiçbir zaman bir aksama olmamıştır.

29 Ekim 1923 tarihinde ülkemizde Cumhuriyet ilan edildikten hemen sonra, Cumhuriyetin ilanının üzerinden henüz bir ay dahi geçmeden, 24 Kasım 1923 tarihinde 374 Sayılı Kanun ile Cumhuriyet döneminin Sayıştayı yeniden düzenlenmiştir. Bu durum hem Mustafa Kemal ATATÜRK'ün engin Devlet Adamı olduğunu, hem de Sayıştayın Devlet yönetiminde vazgeçilmez bir kurum olduğunu göstermektedir.

Türk Sayıştayı, Türk Anayasalarının tümünde, 1876, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarında yer almıştır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Devletin olduğu, vatandaşın verginin toplandığı, kamu harcamasının yapıldığı, bütçe uygulamasının bulunduğu her toplumda Sayıştay vardır. Her toplumda Kamu kaynağı kullanan her kişi, kamu kaynağını nasıl kullandığının hesabını vermektedir. Günümüzde Birleşmiş Milletler Teşkilatının yanı sıra, en fazla üyesi olan uluslararası örgüt olarak ve Birleşmiş Milletler Teşkilatı ile sıkı işbirliği içinde olan Dünya Sayıştaylar Birliği (INTOSAI) Sayıştaylar için küresel düzeyde kabul görmüş kurallar ve standartlar belirlemektedir.

Birleşmiş Milletler Teşkilatı, Sayıştayların ülkeleri için önemli olduklarının farkındadır. Birleşmiş Milletler Teşkilatının 22.12.2011 tarihli ve 66 Sayılı Genel Kurul Kararı "Sayıştayların güçlendirilmesi yoluyla kamu yönetiminin verimliliğinin, hesap verebilirliğinin, etkinliğinin ve saydamlığının artırılması" hakkındadır. Üye ülkelerin bu karara uymaları beklenmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Saygıdeğer Konuklar,

Türk Sayıştayı; kamuda hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık esasları çerçevesinde, kamu idarelerinin etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak çalışması ve kamu kaynaklarının öngörülen amaç, hedef, kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olarak elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması için;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapılacak denetimleri yapmakta;
- Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılama yoluyla kesin hükme bağlamakta ve,
- Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yapmaktadır.

6085 Sayılı Sayıştay Kanununa göre Sayıştayın görevleri şunlardır:

Sayıştay;

1) Kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler ve sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.

2) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetler, sorumluların hesap ve işlemlerinden kamu zararına yol açan hususları yargılama yoluyla kesin hükme bağlar.

3) Genel Uygunluk Bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

4) Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapar.

5) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler hakkında istişari görüş bildirir.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Saygıdeğer Konuklar,

Bugünkü Türk Sayıştayını düzenleyen 6085 sayılı Kanun 19 Aralık 2010 günü yürürlüğe girmiştir. Sayıştay Kanunu yeni tarihli olduğundan dolayı uluslararası denetim standartlarını yeteri derecede karşılamaktadır. Sayıştay Kanunu ayrıca denetimlerin uluslararası standartlara göre yapılmasını kabul etmiştir.

Türk Sayıştayı başta Anayasa olmak üzere, yasalarda belirtilen yetki ve sorumluluklarını uluslararası denetim standartları, modern teknoloji ve bilişim teknikleri kullanarak yerine getirmektedir.

Sayıştay, kendine verilen görevleri yerine getirirken; Anayasal ve yasal yetkilendirmelerin yanı sıra; Sayıştayın kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi gerektiği, Sayıştay mensuplarının mesleki yeterliliklerinin artırılması gerektiği, küresel kabul ve ulusal tercihlerin önemsenmesi, değişimlerin sürekli takibinin zorunlu olduğu ve kamuoyu önünde kurumsal güvenilirliğin yüksek olması gerektiği gibi hususların farkındadır.

Sayıştay, bizatihî denetimlerinin öncelikli bir amaç olmadığı kamu kaynaklarının sağlıklı kullanımına bir katkı olduğu, vatandaşın refah düzeyinin artırılmasına bir destek olduğunun bilincindedir. Sayıştay, görevlerini sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmek için kamuoyundan ve vatandaştan katkı, öneri ve eleştiri beklemektedir.

Yeni Sayıştay Kanunu'nun doğru uygulanması ve geçiş sürecinin başarılı olabilmesi bakımından; kamu kurumlarının Sayıştay denetiminin niteliğini doğru kavramaları, Sayıştay denetimi sonucu bulgulara önem vermeleri, Sayıştay ile iletişim içinde olmaları, dilek temenni ve şikayetlerini Sayıştay Başkanlığına iletmeleri beklenmektedir. Kamu kurumları, ayrıca, kamu kaynağının elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması ile ilgili işlemlerin önemli ve hassas konular olduğunun farkında olmalıdır.

Sayıştayın amacı, kendisine Anayasa ve yasalar ile verilen yetki ve sorumlulukları doğru ve sağlıklı bir biçimde yerine getirmektir. Sayıştay, kendisinin kurumsal yapılandırılması hususunda ulusal tercihe saygı duymaktadır.

Türk Sayıştayı olarak, yetki ve sorumluluğumuzun kullanımında; denetim, inceleme, raporlama, yargılama ve kesin hükme bağlama eylem ve işlemlerinde ilgili tarafların ve kamuoyunun yaklaşımları önem arz etmektedir. Bu bağlamda;

Sayın Cumhurbaşkanımızın şahsında, Cumhurbaşkanlığı Makamına,

Sayın Meclis Başkanımızın şahsında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve değerli Milletvekillerimize ve Siyasi Partilerimize,

Sayın Başbakanımızın şahsında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine ve Bakanlar Kuruluna,

Kamuoyuna, basınımıza, sivil toplum kuruluşlarına destekleyici, yol gösterici, gerektiğinde eleştireci yaklaşım ve tutumlarından dolayı şükranlarımızı arz ediyorum.

Ayrıca, Türk Anayasalarının tümünde, 1876, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarında yer alan Türk Sayıştayının, yazım süreci başlayan yeni Anayasa'da da yer alacağı hususunda şüphe bulunmamaktadır. Zira, Sayıştay Devletin vazgeçilmez önemli bir organıdır. Küresel kabul ve ulusal tercihe göre, vatandaşın refahına katkı sağlayacak; kamu kaynaklarının amacına uygun kullanımına yardımcı olacak, yolsuzluk ile mücadele edecek; saydam ve hesap verebilir bir devlet yönetiminin bir parçası olacak Sayıştay yapılanmasında, kurum olarak teknik bilgilendirmeye her zaman hazır olduğumuzu belirtmek isterim.

Sözlerime son verirken; ülke olarak daha kalkınmış ve daha bayındır olmak; ulus olarak daha mutlu ve daha zengin olmak ümidiyle, siz değerli katılımcılara saygılarımı ve şükranlarımı arz ediyorum.

INTOSAI Başkanı Terence Nombembe'nin Konuşması

Ekselansları Sayın Cumhurbaşkanı, Saygıdeğer TBMM Başkanı, Ekselansları sizin önderliğinizde Hükümet ve Parlamento üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Sizin nezdinizde Türk vatandaşlarını, Sayıştay Başkanı, ekibi ve personelini, INTOSAI Genel Sekreterini, burada bölgesel çalışma gruplarını (EUROSAI ve ARABOSAI) temsil eden Başkanları, EUROSAI Genel Sekreterini, INTOSAI camiasından Yüksek Denetim Kurumu Başkanlarını ve meslektaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

INTOSAI olarak bu eşsiz ve özel günde Sayıştayın 150. Kuruluş Yılı Dönümüne davet edilmiş olmaktan şeref duyduk. Bizler, sevgili ve saygıdeğer dostumuz olarak sizlerle bu mutlu anı kutlamak üzere INTOSAI'nin farklı bölgelerinden temsilciler olarak burada bulunmaktayız. Dolayısıyla Teşkilatın Başkanı ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak INTOSAI camiasının tamamı adına bu konuşmayı yapacağım.

İlk olarak 150 yıllık bu önemli dönüm noktasına ulaşma başarısından ötürü Sayıştayı resmen tebrik etmek isteriz. Bu bizim için de dostluğumuzu güçlendirmek ve kamu sektörü denetiminde bilgelik için mücadele etmek adına bir başka fırsattır. Daha da önemlisi biz bu anı, bilgeliliğin geliştirilmesinde öncü olması yönünde Sayıştayı teşvik etmek için de bir fırsat olarak görüyoruz. Thomas Jefferson şöyle demişti: “Bilgelik kitabının ilk dersi, dürüstlüktür”. Bu söz, bahsedilen bilgeliliğin sürdürülmesinin ön şartını yani mesleğimizde yaptığımız ve söylediğimiz her şeyin merkezinde dürüstlük değerinin gözetilmesini vurgular.

Size vereceğim hediye seçerken Dr. Akyel, üzerinde Afrika kıtasından “Beş Büyükler” diye tabir edilen beş yabani hayvanın yani fil, aslan, leopar, gergedan ve bufalo resimlerinin olduğu Afrika'dan bir kumaş üzerinde karar kıldım. Kıtada bu hayvanlardan hangisinin ormanın kralı olduğuna dair nihayete ermemiş bir tartışma vardır. Ancak eski zamanlarda Afrika taşrasını bir uçtan diğerine yürüyerek geçen insanların çoğunun en çok korktuğu hayvanın hangisi olduğu tartışma götürmez: bu hayvan bufalodur.

Hatta bufaloyla ilgili kabaca şu şekilde tercüme edebileceğimiz bir de Afrika deyişi vardır: “Bufalonun nerelerde ortaya çıkabileceğı konusunda en donanımlı ve bilge olanlar, yolculukta başı çekmiş olanlardır.”

Güvende olabilmeleri için yolcuların, bufalonun yolundan uzak durması gerekirdi ve bu nedenle en akıllıca bilgi kaynağı; daha önce önde gitmiş, bufaloyu belirli bir mesafeden izlemenin faydasını görmüş ve onun yolundan uzak durmuş olanlardı. Bu bilginin özünde, salt dürüstlük yer alır ki bu dürüstlük, bilgelik testinden geçmeyi sağlamıştır.

150 yıllık varlığınız ve bilginizin, Sayıştaya kayıtsız şartsız güven duyan paydaşlar için değerli ve faydalı olacaksa Sayıştay içindeki kurumsal kültürün bir parçası olarak dürüstlük, eşit derecede önemli olacaktır.

- Bağımsızlığınızı;
- Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartlarınızı uygulama kabiliyetinizi;
- Kapasite geliştirme ihtiyaçlarınızı;
- Yolsuzluk ve sahtecilikle etkin mücadelede edebilme ve
- İletişim kabiliyetinizi sürekli olarak değerlendirirken dürüst olmalısınız.

Bunlar; INTOSAI’nin stratejik önceliklerinin tamamıdır ve Sayıştayın risk-tabanlı denetim alanında bir öncü olarak bilgeliliğini sürdürebilmesi için bu konularda dürüst olması gerekir. Türk hükümeti ve vatandaşlar, ulusun karşı karşıya kaldığı önemli riskleri en aza indirecek akıllı çözümler konusunda Sayıştaya güvenmektedir.

Bizler de INTOSAI camiasında bilgeliliğiyle bizleri aydınlatacak ve INTOSAI’nin stratejik öncelikleriyle ilgili nerede olduğumuzu değerlendirirken kayıtsız kalma ve dürüst davranmama risklerinden bizi uzaklaştıracak önderlerimizden biri olarak Sayıştaya güveniyoruz.

Hükümetler, parlamentolar, sivil toplum, vatandaşlar ve Yüksek Denetim Kurumları olarak yüz yüze kaldığımız tehlikeli “bufalo”; esasta hepimizin maruz kaldığı risklerle mücadelede kayıtsızlık ve kendini beğenmişliktir ve dürüst olmamaktır. Yüksek Denetim Kurumları olarak bizler, bu anlamda daha aktif bir rol oynamak üzere birlikte çalışabilir ve böylece hem kendi toplumlarımızda hem de tüm dünyada daha iyi yaşam kalitesinin sağlanmasına görülebilir bir katkıda bulunabiliriz.

Teşekkürler.

EUROSAI Başkanı Guilherme de'Oliveira Martins'ın Konuşması

Saygıdeğer Sayıştay Başkanı,

Ekselansları,

Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümü kutlama töreninde EUROSAI Başkanı olarak konuşma yapma fırsatına sahip olmaktan ötürü duyduğum onur ve mutluluğu ifade etmek isterim.

Bu törene katılmam için yaptıkları nazik davetten ötürü Sayıştay Başkanı Sayın Recai Akyel'e şükranlarımı sunar ve bu önemli gün münasebetiyle kendilerini tebrik ederim.

Sayıştay, 29 Mayıs 1862'de padişah fermanıyla kuruldu ve 150 yıllık bir deneyime ulaştı. Mutabakat, kuvvetler ayrılığı ve bağımlılığı ilkelerinin etkili olduğu bir dönemde "denetçiler mahkemesi" modeline göre kuruldu.

Amaç, mutabakat ilkesi temelinde yetkilendirme ve kontrol olmak üzere iki açıdan yürütme organı ve denetim fonksiyonlarının birbirinden ayrı olmasını sağlamaktır.

Sayıştay, kısa bir süre sonra ilk Osmanlı Anayasası yürürlüğe girdiğinde (1876) Türkiye'nin anayasal düzenindeki saygın yerini alan ve sonrasında 1924, 1961 Anayasalarında ve şu anda yürürlükte olan 1982 Anayasasındaki mevcut konumunu muhafaza eden bir Yüksek Denetim Kurumu haline geldi.

Eski kurumlar, ancak eylemleri ve tecrübelerini tarihleri ve zengin kimlikleriyle bütünleştirerek geleceğe bir köprü kurduklarında görevlerini etkin biçimde yerine getirebilir. Bu husus, organik ve kurumsal bağımsızlık geleneği bağlamında kurumsal olarak güçlenen Sayıştay için de geçerlidir.

Kamu denetimi göreviyle mahkeme fonksiyonlarını bünyesinde barındıran ve 150 yıllık bir geçmişe sahip bağımsız bir kurum olarak Sayıştay, yeniçağın beraberinde getirdiği zorluklara uyum sağlamıştır.

Bu görüşü desteklemek üzere EUROSAI üyesi Yüksek Denetim Kurumlarıyla birlikte Sayıştayın, kurumsal özelliklerinde yansıtılan Bağımsızlık temel değerini paylaştığını vurgulamak isterim.

Kamusal faaliyetlerde saydamlık ve hesap verme sorumluluğu yararına Yüksek Denetim Kurumlarının üstlenilen rol, ancak ve ancak bu kurumlar temel bir şart olan bağımsız olmaları temelinde inşa edilirse sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilir.

Bildiğimiz üzere 2011’de Portekiz, Lizbon’da gerçekleştirilen EUROSAl’nin 8. Kongresinde 1977’de Lima’da ve 2007’de Meksika’da kabul edilen Deklarasyonlarda ifade edilen önemli ilkeleri tekrar teyit etmeyi ve vurgulamayı amaçlayan Yüksek Denetim Kurumlarının Bağımsızlığına ilişkin bir Deklarasyon kabul edildi.

Bu deklarasyon, kamu yönetiminde saydamlık ve dürüstlüğün sağlanması ve böylece kamuoyunun kamu kurumlarına olan güveninin sağlanması için kamusal denetim fonksiyonunun bağımsızlığının önemini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda INTOSAl’nin oynadığı önemli role, yani Lima ve Meksiko Deklarasyonlarında yer alan ilkelerin BM kararlarında küresel bir referans kaynak olarak tanınması amacıyla gösterilen çabaların başarısını gösteren 22 Aralık 2011 tarihli “Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) Güçlendirilmesi Yoluyla Kamu Yönetiminin Verimlilik, Hesap Verebilirlik, Etkinlik ve Saydamlığının Artırılması” başlıklı 66. BM Genel Kurur Kararına değinmek isterim.

Söz konusu BM Kararında Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) yalnızca denetlenen kurumdan bağımsız olmaları ve dış etkilere karşı korunmaları halinde görevlerini nesnel ve etkili bir şekilde yerine getirebilecekleri ifade edilmiştir.

Saydamlık ve hesap verme sorumluluğu; iyi yönetim ve demokratik devletler için vazgeçilmez olarak kabul edilen iki asli unsurdur.

Vatandaşların meşru beklentisi, kamu yönetiminin halkın çıkarlarını etkin şekilde gözetmesi ve kamudaki yöneticilerin uzmanlık bilgilerini ve faaliyetlerini toplumun hizmetine sunmalarıdır.

Saydamlık ve hesap verme sorumluluğu, kamu yönetiminin eylemleriyle ilgili sosyal kontrolün icra edilmesine olanak tanır.

Her iki değer; müzakere, karar alma, yürütme veya kontrol yönleriyle kamusal konulara bilinçli bir şekilde müdahil olmaları için vatandaşlara kamu yönetiminin önemli yönlerine ilişkin bilgi sağlar.

Saydamlık ve hesap verme sorumluluğu; ayrıca kanunilik, eşitlik, yansızlık ve kamu yararı gütmeye gibi diğer asli değer ve ilkeler için teminat sağlayıcı bir hizmet görür.

Bizlere rehber ilkeleri gösteren INTOSAl Standartlarının oluşturduğu temel çerçevesinde bu değerlerin, her şeyden önce kendi kurumlarınızca benimsenmesi zorunlu değerler olarak görüldüğünü hatırlamak önemli.

Bu bağlamda 8. EUROSAl Kongresinde bu konuda benimsenen bir sonucu burada yinelemek isterim:

“Örneğin denetim, raporlama, tavsiyede bulunma, iyi uygulamaları vurgulama ve bazı hallerde de yargısal ve yaptırım yetkileriyle Yüksek Denetim Kurumları; hesap verme sorumluluğu kültürünün yerleştirilmesi ve hesap verme sürecinin etkin şekilde işleminin sağlanmasında önemli bir role sahiptir. İlke-tabanlı bir hesap verme sorumluluğu çerçevesinin geliştirilmesi için diğer paydaşlarla da işbirliği yapabilirler.”

EUROSAl Başkanı olarak hem kendi yetki alanlarında hem de karşılıklı işbirliği alanında Yüksek Denetim kurumlarının yararına katkıda bulunmaya dönük güçlü azmine şahit olduğumuz Sayıştayın 150. kuruluş Yıl Dönümüne davet ettiğiniz için bir kez daha teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

150. Yıl Dönümü münasebetiyle Sayıştayı tebrik eder ve en iyi dileklerimi sunarım.

Çok teşekkürler.

ARABOSAI Başkanı Dr. Usame Cafer Fakih'in Konuşması

Ekselansları Dr. Abdullah Gül, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı,
Ekselansları Sn. Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı,
Ekselansları Sn. Cemil Çiçek, Türkiye Cumhuriyeti TBMM Başkanı,
Sayın Dr. Recai Akyel, Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanı,
Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Bu tarihi kutlamaya katılmak ve Türk Sayıştayının 150. Kuruluş Yıl Dönümü kutlamalarında sizlerin sevincini ve mutluluğunu paylaşmak benim için büyük bir ayrıcalık ve onurdur.

Bu kutlu günde konuşma yapmak üzere beni davet ettiği için ve bizlere gösterilen sıcak karşılama ve cömert misafirperverlikten ötürü sevgili kardeşim ve meslektaşım Doç. Dr. Recai Akyel'e müteşekkirim.

Bu vesileyle dönüm noktası niteliğindeki bu yıl dönümünde Sayıştayın bu etkileyici uzun tarihinde kaydettiği olağanüstü başarılarından ötürü en içten tebriklerimi sunar ve önümüzdeki yıllarda Sayıştaya bu büyük ülkeye hizmet ederken daimi başarı ve daha müreffeh bir gelecek dilerim.

Ekselansları,

Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Bugün geriye dönüp baktığımızda Sayıştayın bu büyük ulusun tarihinde ne kadar köklü bir geçmişe sahip olduğunu fark ediyoruz. Sayıştay, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde birçok yüksek denetim kurumu kurulmadan çok daha önce padişah fermanıyla 1862'de kuruldu; Büyük Millet Meclisinin güçlü himayesi ve desteğiyle birlikte Sayıştaya yargı yetkisi ve çok sayıda sorumluluk verildi. Engin tecrübesi ve kapsamlı bilgi birikimiyle zenginleşen bu uzun tarih, son yıllarda Sayıştayın şahit olduğu kayda değer ilerleme ve başarıları da büyük katkı sağladı.

Modern, bağımsız, profesyonel, saydam ve sürdürülebilir bir kamu denetimi ve hesap verme sorumluluğu sistemi için güçlü bir zemin hazırlamaya yönelik yıllardır devam eden ortak çabalarımız ve sürekli mücadelelerimizden sonra şimdi Sayıştayın sadece ülke içerisinde değil ama aynı zamanda hem bölgesel hem de uluslararası düzeyde iyi yapılandırılmış, olgun ve son derece saygın bir kurum olduğu büyük bir güvenle söylenebilir.

Ekselansları,

Hanımefendiler ve Beyefendiler,

İşbirliği, karşılıklı deneyim ve bilgi paylaşımı ilkeleri; Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatının (INTOSAI) temel yapı taşlarını oluşturur. 1950'lerin başlangıcından buyana en iyi mesleki uy-

gulamalara uygun olarak görev ve yetkilerini yerine getirmek amacıyla kurumsal kapasitelerini artırmak üzere bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmalarına ve işbirliğini güçlendirmelerine olanak verecek bir platform oluşturma teşebbüsüyle çok sayıda yüksek denetim kurumu arasında çeşitli girişimlerde bulunuldu ve görüşmeler yapıldı.

1953'te INTOSAI'nin kurulmasıyla birlikte bu girişimler ve çabalar, meyvesini verdi. Bu yeni kurulan Teşkilatın ilk Kongresi, aynı yıl dört kıtadan 34 Yüksek Denetim Kurumunun katılımıyla gerçekleştirildi.

Son altmış yılda INTOSAI'nin üye sayısı 190'a ulaştı. Bu rakam, kendi üyeleri arasında olduğu kadar aynı ilgi alanlarına ve amaçlara sahip diğer kuruluşlarla da karşılıklı faydalı işbirliğinin artan önemine tüm üye ülkelerin duyduğu kuvvetli inancı ortaya koymaktadır.

Bugün yüksek denetim kurumlarının yönetişimi destekleme, saydamlığı ve hesap verme sorumluluğunu arttırma ve yolsuzlukla mücadelede önemli rol oynadığı yaygın olarak kabul edilmektedir. Milli kaynakların ve kamu parasının; tüm vatandaşlara yarar sağlayacak şekilde, tutumlu ve verimli harcanması ve usulünce hesabının verilmesini temin ederek kamu menfaatine hizmet etmede yüksek denetim kurumları, eşsiz bir konuma sahiptir.

INTOSAI ve üyeleri; bağımsızlık, dürüstlük, profesyonellik, güvenilirlik ve yenilik ilkelerine her zaman büyük önem atfetmiştir. Bu nedenledir ki INTOSAI, "Karşılıklı Deneyim Herkese Yarar Sağlar" ifadesini sloganı olarak kabul etti.

Bu güçlü istek, INTOSAI ve Birleşmiş Milletler Sosyal ve Ekonomik Konsey (ECOSOC) arasında 1962'de düzenlenen ilk toplantıda da ortaya konuldu. Amaç, bu yeni kurulan Teşkilatın temel hedeflerini ve ana değerlerini vurgulamak ve işbirliği için yeni ufuklar açmaktır. Bunun bir sonucu olarak 1970'de INTOSAI'ye Uluslararası Hükümet Dışı Kuruluş statüsü verildi.

Denetimin temel prensipleri ve kavramlarını ortaya koymak ve Yüksek Denetim Kurumlarının bağımsızlığı, kapasite geliştirme ve bilgi paylaşımının önemini vurgulamak amacıyla 1977'de düzenlenen 9. INTOSAI Kongresinde Lima Deklarasyonu kabul edildi. Ayrıca Yüksek Denetim Kurumlarının bağımsızlığını daha fazla artırmak ve kamu sektöründe mali denetim ilkelerini belirlemek amacıyla Meksiko Deklarasyonu benimsendi.

Ekselansları,

Hanımfendiler ve Beyefendiler,

INTOSAI, 50. kuruluş Yıl Dönümünü Ekim 2003'te kutladı ve Teşkilatın tarihinde bir dönüm noktası niteliğinde olan ve 21. yy'ın berberinde getirdiği zorluklarla başa çıkmada ileriye yönelik büyük bir adım olan ilk Stratejik Planını kabul etti. Bu planın temel amacı, eylemleriyle başkalarına örnek olan uluslararası model bir kuruluş olma tutkusuyla birlikte INTOSAI'nin çalışmalarını düzenlemek, yönlendirmek ve stratejik amaçlarını tanımlamaktır.

Ekselansları,

Hanımfendiler ve Beyefendiler,

Lima ve Meksiko Deklarasyonlarının tanınmasıyla ve bağımsızlıklarını güçlendirme ve onurlu görevlerini yerine getirme yolunda tüm Yüksek Denetim Kurumlarının yıllarca gösterdiği sıkı çalışma ve güçlü azim sonucunda 66. BM Genel Kurulu, Aralık 2011'de "Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) Güçlendirilmesi Yoluyla Kamu Yönetiminin Verimlilik, Hesap Verebilirlik, Etkinlik ve Saydamlığının Artırılması" başlıklı Kararı kabul etti.

Söz konusu Karar, INTOSAI tarihinde bir kilometre taşıdır. Karar metninde Genel Kurul şu hususları ilk defa kabul etmiştir:

1. Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) yalnızca denetlenen kurumdan bağımsız olmaları ve dış etkilere karşı korunmaları halinde görevlerini nesnel ve etkili bir şekilde yerine getirebileceklerini kabul etmiştir.

2. Birleşmiş milletler ayrıca Binyıl Kalkınma Hedeflerini de içeren uluslararası kabul görmüş kalkınma hedefleri ve ulusal kalkınma amaç ve önceliklerinin gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şe-

kilde kamu yönetiminin verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığını artırmada Yüksek Denetim Kurumlarının (Sayıştayların) önemli rolünü kabul etmiştir.

3. Birleşmiş Milletler; güçlendirilmiş Yüksek Denetim Kurumları (Sayıştaylar) aracılığıyla verimlilik, hesap verebilirlik, etkinlik ve saydamlığı sağlayarak iyi yönetişimi desteklemek amacıyla Üye Devletleri ve Birleşmiş Milletlerin ilgili kuruluşlarını, kapasite geliştirme alanı da dahil olmak üzere Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Örgütüyle işbirliğini sürdürmeleri ve bu işbirliğini güçlendirmeleri yönünde teşvik etmektedir.

Ekselansları,

Hanımfendiler ve Beyefendiler,

Sayıştayın 150. Kuruluş Yıl Dönümünü kutlarken bu; aynı zamanda Yüksek Denetim Kurumları olarak bizlerin, başarılarımızdan söz etmemiz ve önümüzdeki zorluklar üzerinde düşünmemiz için de bir fırsattır. İnaniyorum ki iyi yönetişimin sağlanması, saydamlığın artırılması, hesap verme sorumluluğunun işletilmesi, yolsuzlukla mücadele ve dürüstlüğün muhafaza edilmesinde güvenilir ve inanılır kurumlar olarak çalışmalarımızın kattığı değer ve sağladığı faydalar; vatandaşların, medyanın, toplumların, parlamentoların ve genel olarak tüm dünya toplumlarının takdirini kazanırken bu yıl dönümü, bizim uzun yolculuğumuzda diğer bir kilometre taşı olacaktır.

Bu tarihi kutlamada bizleri bir araya getirdiği ve hepimize gösterdiği sıcak karşılama ve cömert misafirperverlikten ötürü ev sahibimiz Doç. Dr. Recai Akyel'e bir kez daha teşekkürlerimi sunmama izin veriniz. Türkiye Cumhuriyetine ve onun mükemmel halkına en kalbi tebriklerimizi sunmak isterim.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

SAYIŞTAY

150. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

KUTLAMA ETKİNLİKLERİ

- **“Sayıştay Tarihi” Konulu Konferans**
Sunuş: Prof. Dr. Ahmet AKGÜNDÜZ
Tarih: 14 Mayıs 2012 • Yer: Sayıştay Konferans Salonu • Saat: 14:00
- **Başarılı Olan Yönetim Mensuplarımıza “Başarı Belgesi” Verilme Töreni**
Tarih: 16 Mayıs 2012 • Yer: Sayıştay Konferans Salonu • Saat: 14:00
- **TBMM ve Sayıştay Futbol Takımları Arasında Özel Müsabaka**
Tarih: 17 Mayıs 2012 • Yer: MTA Futbol Sahası • Saat: 10:00
- **Mensuplarımıza Plaket Töreni**
Tarih: 18 Mayıs 2012 • Yer: Sayıştay Konferans Salonu • Saat: 14:00
- **TRT Özel Programı “Akşam Sefası”**
Tarih: 22 Mayıs 2012 • Yer: TRT Arı Stüdyosu • Saat: 19:30
- **“Kamu Zararı” Konulu Panel**
Moderatör: Prof. Dr. M. Kamil MUTLUER
Tarih: 24 Mayıs 2012 • Yer: Sayıştay Konferans Salonu • Saat: 14:00
- **Sayıştay 150. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Töreni**
Tarih: 29 Mayıs 2012 • Yer: Sheraton Ankara Hotel • Saat: 10:30
- **Uluslararası Sempozyum**
Tarih: 29 Mayıs 2012 • Yer: Sheraton Ankara Hotel • Saat: 13:45

